

VRŠOVICKÝ

4/2010

VÍROU,
LÁSKOU
A NADĚJÍ

VYZBROJENÍ

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

Jb 38:29-30 | Z ČÍHO
LŮNA VYŠEL LED? KDO RODÍ
NEBESKÉ JINÉ VODY TUHNOU
NA KÁMEN, ZAMRZÁ HLADINA
PROPASTNÉ TŮNĚ.

Milí bratři a sestry,

Jakub Pešek v minulém editorialech nám mužům doporučil, abychom kupovali více květin svým milova-

ným ženám a dívkám. Krásná představa darované květiny s láskou. Ovšem pouze do chvíle, než začneme pátrat po tom hodném farmáři z Holandska, který nám naši krásnou růži vypěstoval. Na největší květinové burze v Holandsku ho nejspíše nenajdeme, protože zhruba 80% řezaných květin na českém trhu pochází z chudých a nejchudších zemí tropických a subtropických oblastí. Na farmách pracují nádečníci a jejich děti za mzdu, která je často ani nenasytí. Lyrický obraz milovníka dávajícího květinu své vyvolené dostává trhlinu – za květinou z lásky totiž mohou být také slzy a krev dětského otroka (např. v Ekvádoru, který je významným producentem květin, 20% pracovníků tvoří děti).

Věřím, že je zde fatální neporozumění souvislostí – my jsme ti bohatí, o kterých Bible píše ty nepřijemné věci (například „měkčí“ text z Mariina chvalozpěvu: „... hladové nasytit dobrými věcmi a bohaté poslat pryč s prázdnou“, Lukáš 1, 53; s pomocí konkordance můžeme najít mnoho dalších odkazů). Jsme bohatí, přestože nevyjdeme na konci měsíce s penězi a máme hypotéku na byt či dům a leasing na auto. I ti nejchudší z nás si mohou v hypermarketu naplnit nákupní vozíky jídlem. Pokud onemocníme, dostaneme slušnou lékařskou péči, můžeme cestovat, pokoje našich dětí jsou plné hraček a my žijeme v bytech, kde si můžeme zatopit, pustit teplou vodu, máme telefon, počítač i internet.

Byla by to skvělá zpráva, že jsme bohatí

a nemusíme hladovět, pokud by neplatilo, že věci, které tvoří náš životní standard, se vyrábějí v zemích, kde je extrémně levná práce. Vím to z první ruky – od paní Spiwe Chigwanda ze Zimbabwe, která mi začátkem února vyprávěla o svém životě uprostřed květinových plantáží. Pod dojmem z jejího vyprávění mne napadá, že velkou část z těch příjemných věcí, které se samozřejmě používáme každý den, vyráběli lidé, kteří se musí postit celý rok. V perspektivě 365 postních dní je těch našich 40, navíc tak často nenaplněných postních dní, příliš málo.

Nechci vám však psát jen o té negativní stránce našeho dobrého bydla – to, že jsme bohatí, je důvod k děkování. Přesněji k děkování a k zodpovědnosti, kterou se můžeme naučit od našeho Pastýře. Proto vás, bratři a sestry v Kristu, prosím o 2% vašeho srdce. Neprosím vás o dlouhé pusty, ale o drobný kousek vašeho srdce a špetku myšlenek, které věnujeme lidem, kteří pro nás na druhém konci světa pracují. Možná pak objevíme další cesty, jak nebyt těmi biblickými bohatci (Lukáš 16, 19–31), kteří hladového Lazara pod svým stolem prostě neviděli.

Robert Mimra

ZJEVIL SE...

Platí od doby dvanácti apoštolů (dnes a do konce věků) to, o čem Pavel z autopsie vypověděl 1 K 15,5.8 „et quia visus est Cephae... novissime autem omnium tamquam abortivo visus es et mihi“ ... „že se zjevil Kefovi... A poslednímu ze všech se zjevil také mně jako nedochůdčeti.“ Starý latinský i řecký text, jenž pochází z pera Pavlova, shodně a jasně říkají: On se zjevil, ukázal, dal se vidět... Zjevil se ten, v jehož jménu platí ustanovení Evangelia: To číňte na mou památku! Kommemorace znamená uvádět v paměť, vzpomínat, připomínat, upomínat, upozorňovat, vyprávět. Kommemoraci je zapojit se do předávání, tradice, postavit se do proudu spásy, který Duch Kristův otevřel, když se zjevil Petrovi i Pavlovi, abychom zformováni jejich svědectvím, ve společenství liturgie skrze toho, který ji z pověření církve vede a předsedá, osobně se setkali s Kristem tak, jako On sám se nám dá poznat, a poznali se v něm...

Zdeněk Kučera

NEDĚLE V DUBNU

Zelený čtvrtek – památka poslední večeře

Páňe - 1. dubna 2010

Dal jsem vám příklad, abyste i vy jednali, jako jsem jednal já. (J 13,15)

První čtení: Ga 6,14; Ž 67,2–3

Druhé čtení: 1K 11,23–32

Evangelium: J 13,1–15

Pondělí velikonoční – zjevování se vzkříšeného Ježíše Krista - 5. dubna 2010

Což nám srdce nebořelo, když s námi na cestě mluvil? (L 24,32)

První čtení: Ex 13,3–6; Ž 105,1–2

Druhé čtení: Sk 10,37–43

Evangelium: L 24,13–35

Velký pátek – památka oběti Páňe

– pašije 2. dubna 2010

„Dokonáno jest.“ (J 19,30)

První čtení: Ex 12,1–11

Evangelium: J 18,1–19,37

První neděle po velikonočních – Quasimodogeniti - 11. dubna 2010

Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili. (J 20,29)

První čtení: 1Pt 2,2,5; ž 81,2–3

Druhé čtení: 1 Pt 2,1–10

Evangelium: J 20,19–31

Bílá sobota – vigilie hodů Božího velikonočního - 3. dubna 2010

Není zde; byl vzkříšen, jak řekl. Pojďte se podívat na místo, kde ležel. (Mt 28,6)

První čtení: Ž 57,2–12

Druhé čtení: Ko 3,1–4

Evangelium: Mt 28,1–7

Druhá neděle po velikonočních Misericordia domini - 18. dubna 2010

Ušlyší můj hlas a bude jedno stádo a jeden pastýř. (J 10,16)

První čtení: Ž 33,5b.6a.1

Druhé čtení: 1 Pt 2,21–25

Evangelium: J 10,11–16

Hod Boží velikonoční – vzkříšení Páňe

- 4. dubna 2010

Jde před vámi do Galileje; tam ho spatříte, jak vám řekl. (Mk 16,1–7)

První čtení: Ž 118,17; ž 21,2–5

Druhé čtení: Sk 3,12–21

Evangelium: Mk 16,1–7

Třetí neděle po velikonočních – Jubilate

- 25. dubna 2010

Jdi, a jak jsi uvěřil, tak se ti staň. (Mt 8,13)

První čtení: Ž 66,1b–3

Druhé čtení: Sk 13,26–33

Evangelium: J 20,1–9

Ž 31, 2-4

1K 13, 1-13

ev. Lk 18, 31-43

SLEPÝ OD JERICHA

Šestou nedělí od svátku Zjevení Páně jako druhého vrcholu doby vánoční, jsme se přenesli časem liturgického mezidobí až na samotný práh doby postní, která od neděle příští vymezena opět šesti týdny bude dobou přípravy na křesťanské prožití svátků velikonočních. Neděle před Popeleční středou se nesla ve znamení masopustu, hojně a radostně slaveného v našich zemích v dobách, které ještě neznaly současnou hojnost vpravdě masopustní, která dnes trvá bez přestávky celý rok. Zvěst této neděle je věnována známému příběhu o uzdravení slepého žebráka u bran starobylého Jericha. Najdeme jej v každém z evangelií mimo Janova a v jejich srovnání spatřujeme dílčí odlišnosti. Nejstarší je podání Markovo. Marek dokonce jako jediný zná jméno slepého žebráka: Bartimaios – syn Timaiův. Podle Marka se Ježíš setkává s Bartimaiem až poté, co vyšel z Jericha. Lukáš oproti tomu říká, že k setkání došlo už na cestě do Jericha, kde se posléze podle Lukášova podání setkává Ježíš s celníkem Zacheem. Matouš dokonce zdvojuje počet a hovoří o dvou slepých. Až na přítomný plurál se Matouš v podstatě nijak neliší od zprávy Markovy. Ve všech třech evangeliích předchází Ježíšovo setkání u Jericha vjezdu do Jeruzaléma, o kterém shodně evangelisté říkají, že k němu došlo poté, co Ježíš z Jericha odešel. Nejen znalosti zeměpisné, ale též znalost biblické dějepavy: vzpomeňme na podobenství o Milosrdném Samařanu ve kterém jde člověk cestou z Jeruzaléma do

Jericha, nás upomínají na to, že vzdálenost mezi oběma městy není nijak závratná a necelých třicet kilometrů se dá ujít za jeden, nejvýš dva dny. Ježíšovo jerišké setkání se slepcem tedy bezprostředně předchází slavnému vjezdu do Jeruzaléma na oslátku, k němuž snad došlo ještě téhož dne, nanejvýš dne příštího. Protože v liturgickém roce mezi slepým od Jericha a vjezdem do Jeruzaléma leží šest nedělí mezi masopustem a Květnou nedělí, lehce se nám tato časová blízkost obou událostí ztrácí a člověk nabývá dojmu, že stejně tak Ježíš z Jericha do Jeruzaléma putoval šest nedělí. Tak tomu ale nespíš nebylo. Podle evangelií je setkání se slepým u Jericha signifikantní událostí, jejíž bezprostřední blízkost vjezdu do jeruzalémských bran potvrzuje Ježíšův mesiášský nárok. Matoušem společně užitý titul, který ovšem slepému žebrákovi do úst shodně vkládají každý z evangelistů: Synu Davidův, následně zaznívá v okamžiku, kdy Ježíš vstupuje do Jeruzaléma. Mezi evangelisty tak panuje všeobecná shoda o tom, že o Ježíši bylo vyznáno, že je synem Davidovým ještě před tím, nežli ho v této víře vítali lidé u jeruzalémských bran. Příběh uzdravení slepého žebráka tak dostává nečekaně nový rozměr: nejde zde jenom o další z řady Ježíšových uzdravovacích historií. Slepý od Jericha hraje v Ježíšově příběhu mimořádnou prorockou roli. Důležitý je také dovětek – opět shodně uváděný každým z evangelistů: po svém zázračném uzdravení jde vidoucí žebrák

cestou za Ježíšem a oslavuje ho. Kam jde? Přeci do Jeruzaléma, kam za pár hodin - tedy nejspíš po jeho boku, dorazil. Jak již bylo řečeno, protože liturgický rok tyto dvě události oddělil poměrně značnou časovou vzdáleností, zvykli jsme si na ně nahlížet odděleně, třebaže v evangeliích následují prakticky bez přerušování jedna za druhou. Přijmeme-li za svou souslednost evangelisty předkládanou nikoliv jen jako sdělení víry ale také jako časový údaj o tom, jak šly události za sebou, není nesnadné si představit, v jaké euforii učedníci doprovázení zázračně uzdraveným bývalým slepcem museli být. Když šel tento člověk s nimi, jistě byl plný toho, co se mu stalo, a chtěl se s ostatními podělit. Četl jsem shodou okolností tento týden v novinách o člověku, který díky lékařskému zákroku po více než padesáti letech znovu získal zrak a poprvé tak spatřil svoji manželku, kterou nikdy před tím nemohl pro závažné poškození očí vidět. Jeho vyprávění o tom, jaký úžas v něm vyvolává znovunalezená schopnost vidět barvitost světa ve všech jeho proměnách byla pro mě nesmírně zajímavá a dojemná. Každým okamžikem tak tento člověk doslova znovuobjevuje své životní teritorium, lidi, které dříve znal jenom po hlase nebo na základě hmatu. Promítnu-li si obdobnou situaci do biblického příběhu, vychází mi, že učedníci a Ježíš byli prvními, které tento člověk znovu uviděl a protože pak šel cestou s nimi, byli to oni, kteří měli jeho svědectví, pocity, dojmy a nové pohledy takřka jaký „z první ruky“. Nelze nepomyslet na to, že údiv, radost i víra uzdraveného se musela přelit i do nich. Jestliže se stali svědky tak

mocného zázraku, jakým návrat ztraceného zraku je – tak o tom ostatně hovoří lékaři i každý ze zúčastněných v příběhu muže, o kterém jsem četl, potom je i zřejmé to, odkud se brala jejich naděje, která nechá zaznít radostnému volání u jeruzalémských bran: „Hosana, Synu Davidovu!“ Dovedu si představit, že tím, kdo tato slova volal nejvíc, byl právě uzdravený žebrák od Jericha. Kdyby už nikdo jiný nevolal, tak jeho hlas musel vydat za celý zástup! A tady se skrývá i klíč k pochopení těchto událostí pro nás: je to slepý člověk, který ještě v temnotě svého zraku o Ježíši vyznává, že je Synem Davidovým a prosí ho o smilování. Stejnou víru si podrží i v okamžiku, kdy Ježíš jako skutečný davidovský král vjíždí do Jeruzaléma. Přestože jsem z hloubi své víry přesvědčen, že se nejedná o obraz, ale o skutečnost, zkouším se na věc podívat též jako na symbolické jednání a podobenství odehrávající se v historii konkrétních lidí: slepými žebráky čekajícími na Ježíšovo smilování jsme my: omilostnění hříšníci. Jeho zázračným dotykem při setkání s ním jsme uzdravováni, abychom se dali cestou za ním – k branám Jeruzaléma a ještě dál až ke golgotskému kříži a prázdnému hrobu, který je za ním.

Mít tak v sobě víru, ale i sílu a radostně odhodlání slepých Bartimaeů (asi proto použil Matouš to množné číslo!): Smiluj se nad námi, Pane, Synu Davidův!

*Kázání o VI. neděli po Zjevení Páně
v Husově sboru ve Vršovcích*

PROGRAM NA DUBEN

1.4.	čtvrtek	18 hod.	svátost večere Páně mimo liturgii ve společenství stolu	v horní místnosti
2.4.	pátek	18 hod.	čtené pašije	v horní místnosti
4.4.	neděle	10 hod.	bohoslužba Vzkříšení	slouží D. Frýdl
9.4.	pátek	19 hod.	Pouť za světlem - komponovaný večer. Účinkují: Štěpán Rak a Alfréd Strejček. Zpěv: Pražští pěvci	v Centru MANA
11.4.	neděle	8.30 hod.	Fair Trade a Bio sborová snídani	v horní místnosti
11.4.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
16.4.	pátek	13-19 hod.	Utekl jsem z Osvětimi - komponovaný večer s Alfrédem Jánským	farní úřad Prostějov
18.4.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
20.4.	úterý	15 hod.	schůze Rady starších	v sakristii
25.4.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží ThDr. David Tonzar - biskup pražský
25.4.	neděle	15.30 hod.	Dětské odpoledne s Jiřím Lábusem	v Centru MANA
25.4.	neděle	17 hod.	Klauniáda	v Centru MANA

KONTAKT

Moskevská 34/967
101 00 Praha 10-Vršovice
e-mail: info@husuvsbor.cz
www.husuvsbor.cz
e-mail faráře: david.frydl@tiscali.cz
tel.: 271724317 (Farní kancelář)
271726461 byt faráře
731100059 mobil faráře

Centrum MANA

nízkoprahové centrum aktivit
produkce: Jiřina Hůlková, tel. 774941946
www.centrummana.cz
e-mail: info@centrummana.cz
divadlo@centrummana.cz
Prodej vstupenek před začátkem představení na pokladně divadla.

JAKÁ JE NAŠE VÍRA?

IV.

FARÁŘ ODPOVÍDÁ...

V lednovém čísle Vršovického Hlasatele jsme přispěním Jakuba Peška otevřeli nový cyklus s pracovním názvem Jaká je naše víra? Dotazníkovou anketou se bratr Jakub snažil zmapovat víru lidí, kteří přicházejí k nám do sboru. Získané odpovědi byly následně Jakubem analyzovány, přičemž ve svém hodnocení vznesl i několik otázek na mě jako duchovního pověřeného správou našeho církevního společenství. Dnes odpovídám na třetí z řady Jakubových otázek. Tentokrát bude řeč o svátostech. V některém z příštích dílů bych se i já vedle svých odpovědí pokusil analyzovat odpovědi, získané od členů sboru, kteří se ankety účastnili.

Davide, co jsou to, prosím tě, ty svátosti?

Začneme jako ve škole: jak jinak, nežli definicí. Svátost je v Církvi československé husitské definována v jejím ústředním věroučném dokumentu Základy víry z roku 1958, jehož autorem je Zdeněk Trtík, v otázce 307 takto: „Svátost je jednání, jímž se obecnství věřících v Duchu svatém činně podílí na milosti Božího Slova přítomného skrze slyšené svědectví Písma svatého a svátostné úkony.“ Tolik slova definice svátosti v husitském pojetí, které se posléze přijetím Základů víry na sněmu v roce 1971 stalo její věroučnou normou. Římská církev definovala svátost na Tridentském koncilu v 16. století jako „viditelné znamení neviditelné milosti,“ nebo v novějším znění podle Římského katechismu: „svátost je smyslovou věcí, která na základě božského ustanovení má moc označit a také působit svatost a spravedlnost (posvěcující milost).“ Společným základem obou definic je Boží milost působící ve svátosti. V husitském pochopení svátosti nacházíme oproti katolické definici větší důraz na communio - obecnství věřícího lidu. Svátosti vysluhuje církev, dějí se ve společenství církve, nikoliv mimo ní. I svátost manželská, kde vysluhujícími jeden druhému jsou oba manželé, je vnímána v horizontu konkrétního křesťanského společenství (svátostné manželství je v husitské církvi uzavíráno, je-li alespoň jeden ze snoubenců křesťan husitského vyznání). Vraťme se však k první definici a podívejme se blíže, co tím chtěl „básník“, pardon: teolog, říci. Bližší vysvětlení podává Trtík např. ve svém článku Ježíš Kristus ve svátostech, publikovaném v Teologické revui v roce 1960, tedy dva roky po prvním vydání jeho katechismu Základy víry. Svátost je pro Trtíka aktivním děním (verbum activum), ve kterém Bůh sestupuje do tohoto světa na úroveň srozumitelnou jeho stvoření. Část stvořeného se tedy stává nositelem Božího zjevení, přičemž to co je stvořeno je takto Bohem posvěcováno. Obyčejná skutečnost, říká Trtík, se stává svátostí. Ve Starém zákoně je v tomto smyslu svátostí každé jednání Hospodina s Israelem, slova proroků, Israel samotný jako svátostné spo-

lečenství vyvoleného Božího lidu. Ježíš Kristus jako pravý člověk je součástí Božího stvoření. Část stvoření se v něm stává prostředkem spásy a posvěcení. Kristus sám je proto pravou a nejvyšší svátostí. Na něho ukazují svátosti ve Starém zákoně a je podstatou i naplněním svátostí novozákonních. Kristus je svátostí, protože v něm jedná svatý Bůh pro naši spásu. Trtík razí pro někoho možná netradiční myšlenku, která je ovšem spojnicí mezi katolickým a reformačním pohledem na svátosti: na počtu svátostí zásadně nezáleží, říká. Svátosti, tak jak je známe v tradici církve (tedy křest, biřmování, večeře Páně, pokání, svěcení kněžstva, manželství a útěcha nemocných) zahrnují pouze hlavní situace a okolnosti v životě církve a v ní shromážděných jednotlivců. Odtud dále odvozují již nad rámec Trtíkova článku, že dialog o počtu svátostí, který mezi sebou občas křesťané i celé církve vedou, je vlastně zbytečný. Otázka není postavena zdali dvě nebo sedm svátostí, nýbrž svátost jedna jediná: Ježíš Kristus. Všechno ostatní co nazýváme svátostí je z této jedné jediné svátosti odvozeno a z ní vychází. Pro účely katechetické a pastorační jsem si vytvořil svoji vlastní, pracovní definici svátosti. Odpovídám, že „svátost je děním, ve kterém je Bůh skutečně přítomným pro naši spásu.“ Jednoduše řečeno: svátost - to je Bůh v akci! Nikoliv ve významu slova akce jako výprodeje, ale akce jako dynamického, tedy mocného a účinného procesu, který není pouze z našeho chřetí, naší iniciativy a našeho subjektivního nazírání, ale Boží akce směrem k nám: hříšným a chybným lidem. Svátost jako Boží iniciativa, která přispívá k naší záchraně. A takových akcí si dokážu představit že musí existovat desítky a desítky. Sedm z nich si husitská a jiné církve vytyčily jako ty stěžejní. Jiné církve hovoří o dvou a dokladují to novozákonními texty slov Ježíšových, která jsou pronášena ve spojitosti s křtem a večeří Páně, jiné církve zmiňují v té souvislosti ještě pokání. Ale v duchu výše řečeného, je-li pravou a jedinou svátostí výhradně Kristus jako skutečné Boží slovo, veškerá ostatní svátostná dění z něho vychází a je jedno, jestli o tom někdo napsal nebo nenapsal do bible. Možná zítra se na mně může odehrát svátost, kterou Bůh ještě nikdy předtím nevyzkoušel, anebo dnes i nadále půjde se mnou osvědčenými a dobře prošlapanými cestami sedmi svátostí, o kterých si myslím, že doopravdy zahrnují to hlavní, co nás může na cestě s Kristem v církvi, ve světě a v životě potkat. Zdeněk Trtík správně upozorňuje, že svátost je smyslově vnímatelné jednání, není do ní zapojen jenom náš rozum (o svátosti pouze nerozumujeme), svátost prožíváme, protože se na nás odehrává, jsme do ní zapojeni svými smysly. V žádné ze svátostí, přidávám já, nejde o vzpomínání na Krista: jaký byl a co všechno pro nás udělal. Ve svátosti jde o to, jaký Kristus je a co všechno pro nás činí v daný okamžik, v tento čas milosti, ve kterém se svátosti odehrávají a jejich spasitelný účinek mohou v radosti prožívat spolu s ostatními v obecnství církve.

David Frýdl

SVĚTOVÝ DEN MODLITEB

V ten den se ženy modlí za jiné ženy z určité země. Křesťanky všech vyznání, národností a ras se po mnoho let scházejí, aby vyznaly svou víru a přimluvíly se svými modlitbami za své sestry v Kristu, které žijí třeba v úplně odlišných zeměpisných a kulturních podmínkách. Shromáždění má každý rok jiné motto, v jehož duchu připraví ženy z dotyčné země bohoslužbu a doprovodný program.

Světový den modliteb (SDM) má už dlouholeté kořeny a tak jen krátce o nejdůležitějších datech. V roce 1887 vyzvaly sestry z Presbyteriánské církve v USA další sestry v Americe k modlitbám za domácí misii, která by pomohla zlepšit životní podmínky přistěhovalců a otroků. V roce 1890 vyhlásily sestry baptistky Den modliteb za zahraniční misii a v roce 1920 byl ustaven výbor, z něhož vyšla výzva k ženám všech církví, aby se sešly ke společným modlitbám první postní pátek. Výtěžek sbírky konané v Jeruzalému bylo hnutí pojmenováno modlitební den byl stanoven první Irské sestry navrhly v roce 1982 ženy, symbolicky známe všechny strany – kolem celé je kříž, který je všechny zapojily i českosloven- 1990 připravily program – spravedlnost pro všechny.

V současné době se shromáždění SDM Jedním z těchto míst se stal i náš sebou. Loni jsme se modlili za naše sestry z Kamerunu, jejichž liturgie měla jako motto biblický verš: Všechno, co dýchá, ať chválí Hospodina (podle Žalmu 150). Liturgii přednesla ekumenická skupina žen z několika pražských církví, vedená sestrou farářkou CČSH, Janou Špakovou. Liturgie byla provázená i písněmi, z nichž jednu, velice krásnou, nám zazpívala sestra z Nigérie Yinka Akinnyemi, jež patří ke Společenství Ohňová hora a zázraky a jeho členové se scházejí v malé modlitebně Vršovického sboru. Liturgie kamerunských sester nebyla pro naše věřící zase až tak příliš vzdálená, jak by se mohlo na první pohled zdát. Byla postavená na biblických textech - citátech z žalmů, čtení z proroka Izajáše, Skutků apoštolských, prosebných a přimluvných modliteb a především na chválách. Všechny vybrané texty svědčily o tom, že k nim mají naše sestry obzvlášť blízko a tím dostaly i pro nás jakýsi další rozměr. Například Izajáš (42, 10-12): „Zpívejte Hospodinu píseň novou! Ať zní jeho chvála ze všech konců země. Ti, kteří se vydávají na moře, i to, čeho je moře plno,

při modlitebním shromáždění byl věnován V roce 1927 na mezinárodní konferenci Světovým dnem míru a jako společný pátek v měsíci březnu.

znak SDM – čtyři klečící zorněné do každé světově zeměkoule. Uprostřed spojuje. Do hnutí se ské ženy, které v roce bohoslužby na téma: Lepší zítřek

konají v naší zemi na více než sto místech Vršovický sbor, a to hned dvakrát za Papuy Nové Guineje a letos za křesťanky

konají v naší zemi na více než sto místech Vršovický sbor, a to hned dvakrát za Papuy Nové Guineje a letos za křesťanky

konají v naší zemi na více než sto místech Vršovický sbor, a to hned dvakrát za Papuy Nové Guineje a letos za křesťanky

ostrovy a ti, kdo na nich bydlí, ať pozvednou svůj hlas, i poušť a její města, dvorce, v nichž sídlí Kédar, ať plesají obyvatelé Sely a výskají z vrcholů hor. Hospodinu ať vzdají čest, ať ho chválí na ostrovech.“

Na začátku však na nás dýchla exotika, protože sestry nám představily Kamerun jako zemi, které se říká „Afrika v malém“, neboť jsou tam soustředěny pobřeží, pouště, hory, deštné pralesy, zkrátka všechno, co se nachází jednotlivě po celém africkém kontinentě. Jak jsme se dozvěděli později z doprovodného programu, sídlí zde vzácné druhy ptáků a goril, jsou zde nejvyšší hory v západní a střední Africe a také se zde vytvořila kráterová jezera a přírodní pláže mají barevný písek. Kamerun je proto pro turisty velmi atraktivní a zdejší lidé se k nim chovají pohostinně.

Celou liturgii postupovaly časté chvály, které svědčily o tom, že v Kamerunu chválí lidé Boha zvláště v těžkých dobách života. Život považují za největší dar, který jim byl dán. Ženy mají ve zvyku chválit Boha, když obdělávají po celý rok svá políčka. Chválí Boha při lovu ryb a garnátů a na cestě pro vodu nebo ke kakaovým či kávovým plantážím. Obracují se k němu i při svatební slavnosti, narození dítěte nebo pohřebním obřadu. Lidé zde mají ve zvyku chválit Boha za mír a pokojné soužití různých náboženství a četných kmenů a národů, protože Kamerun se na rozdíl od jiných afrických států vyznačuje značnou stabilitou. Přesto prosby a přímělné modlitby dosvědčovaly problémy pro nás téměř nepředstavitelné. Jde hlavně o tíživou chudobu, která vede často k obchodování s dětmi a mladými ženami a dá se přirovnat k moderní formě otroctví; přináší však velké zisky těm, kdo ho provozují. Jen málo děvčat může dokončit školu, protože jsou přetěžovány domácími povinnostmi, obděláváním půdy, péčí o mladší sourozence a nemocné členy rodiny. Často pracují jako služky v bohatých domácnostech a jsou vystaveny pokořování a násilí. Prostituce není nic vzácného, stejně jako polygamie a ženská obřízka. Ale i jejich matky mají často život plný dřiny a ústrků. Vůči manželovi jsou v naprosto podřazeném postavení. Jejich oporou je víra v Boha. Kamerunské ženy se zúčastňují všech církevních aktivit, a to víc než muži a jak jsme pak opět dozvěděli z doprovodného programu, ke křesťanství se hlásí 60% obyvatel, k islámu 20% a zbytek připadá na původní náboženství. Ženy jsou organizovány v křesťanských zájmových sdruženích, kde vedou semináře a workshopy, jimiž se snaží bojovat proti chudobě. Učí se zde také provozovat drobné podnikání, jako je výroba mýdla, uzení ryb, konzervování ovoce, apod.

Konec liturgie pak byl zase ve znamení chval a děkování, protože ženy z Kamerunu rády zpívají a přitom tleskají, mávají rukama a tančí k Boží chvále. Také se však scházejí k tiché meditaci a někdy jejich těžký úděl zmírňuje pláč a pozvedá je na duchu. Naše modlitební shromáždění mělo možnost sdílet s kamerunskými sestrami jejich strasti, radosti i naděje opřené o víru a také jsme si uvědomili, že nás, křesťany po celém světě, spojuje společná víra v jednom tajemném těle Kristově a s vědomím této sounáležitosti jsme se mohli a můžeme za sebe navzájem modlit a přimlouvat o Boží milost, ochranu a pomoc.

Bobuřlava Marková

ZA SESTROU VĚROU ČERNOU

Z pohřební promluvy na rozloučení se sestrou Věrou Černou (1923-2010)

Díval jsem se do svých poznámek, a je to téměř na den přesně pět let, kdy jsem seděl se sestrou Věrou ve farní kanceláři a ona mi vyprávěla o svém životaběhu, o lásce k poezii, k divadlu, k církvi, o své rodině. Něco z toho rozhovoru potom vyšlo v našem farním časopise. A i tehdy přišla řeč na verše: citovala mi úryvek z básně českého básníka Petra Křičky *Jedna lomená jednou o starém učiteli*, který v lásce a shovívavosti k mnohdy i nezvedným žákům, za každé pravopisné cvičení, byť by v něm bylo chyb sebevíc, vždy napsal známku *jedna lomená jednou*, do závorky s dovětkem: až na ty pravopisné chyby.

Vzpomínám na sestru Věru, jak mi tyto verše ve svých více než osmdesáti letech recitovala s velikým přehledem, radostností a zcela jasným, stářím, nemocemi ani trápeními nijak nezkaleným myšlením, jak to někdy u lidí v jejím věku bývá. Poznal jsem ji jako ženu hluboké víry, nezdolného životního optimismu, velikého srdce, které tlouklo pro její blízké v rodině, ale i pro své bližní, ve kterých chtěla vidět, ve shodě se smýšlením starého učitele Štěpničky *jedničky lomené jedničkou* a nikdy jinak (až na ty pravopisné chyby) – ale kdo se jich, přátelé, nedopouštíte? Když jsem se jí ptal, co pro ní znamená víra, odpověděla mi, že víře rozumí jako poslušné důvěře Bohu a je pro ní pocitem jistoty v nejistém světě. Vzpomínala při tom i na svého muže, se kterým prožila společných 52 let života, a vychovala dvě děti. Jeho poměrně náhlý odchod byl pro ní snesitelný právě díky víře, že je to Bůh, který život dává i bere, že smrt není hrozná, pokud si člověk ve víře uchová výhled k naději, která nekončí. Hovořit o jejím životě nebudu, ten jste nejlépe znali vy, kterým byla maminkou, babičkou, prababičkou, dobrou přítelkyní, kolegyní v zaměstnání, sestrou v Kristu. Jistě i její život přinášel chvíle bolesti, ale i lidských chyb a selhání. V tuto chvíli je po dlouhém životě zpátky doma u Pána, kterému celý život poslušně důvěřovala, že ani ve chvíli poslední ji neopustí a nezřekne se jí. Tuto její víru jako kněz církve, která jí byla celý život drahou a jedinou, dosvědčuji a odevzdávám ji do Boží milosti. Nebude žít jenom ve vašich vzpomínkách a v tom dobrém, co pro vás udělala a jak si ji pamatujete: jako ženu radostnou a klidnou, které se sluší poděkovat za její celoživotní lásku nejenom k dětem, ale bude živá u Boha, v náruči toho, který k jejímu životu přidá pro Kristovu oběť, jak věřím *jedničku lomenou jedničkou*, a co by se snad mělo vytknuto do závorky, to odpustí.

Loučím se s tebou, sestro, slovy, která jsi uchovala v paměti a která jsi hojně rozdávala druhým: Věro, pax tibi – pokoj Tobě!

Strašnice, krematorium 6.4.2010

JEDNA LOMENÁ JEDNOU

Petr Kříčka

Ač na horách valašských jsem se zrodil,
v Německém Brodě jsem do školy chodil.
Má dušička byla předjarní lán,
a hlava – prázdná krabička...
Náš pan učitel byl staříčkový pán
jménem, --- nu třeba Štěpnička.
Patočka nešlo mi do rýmu. Proto
Změnil jsem skutečné příjmení toto.

Ten stařeček, Pán Bůh dej mu nebe,
nás jistě měl raději než sebe.
Byl anděl, nás kluky miloval
a takto klasifikoval:
mha nade mnou, přede mnou, za mnou
a vůkol,
dvě jedničky sázel mi na každý úkol.
Tu první z pravopisu
a druhou z úpravy spisu. –

Jednou můj úkol se hemžil chybami
jak Indický oceán rybami.
Příčinou omylů těch, tak četných,
bylo pár souhlásek obojetných:
be, fe, me, le, pes se veze,
co to na nás kluci leze?
Jednou po b měkké i
podruhé zas tvrdé y.
Výsledek bil podle toho...
Říkat, chyb že bylo mnoho?
Červených křížků a háků, ó žáku,
kam spočinout popřeješ zraku,
jak máku...
Ale pan učitel nedal se zmást.

Pod mého ducha a potu dcerou bédnou,
hle, ohromná jednička lomená jednou.
„Nic nevykonal, kdo vykoná část“
si dědoušek řekl, „Petrus, pax tibi! ...!
A jenom na konci úlohy poznámku,
třaslavou rukou přičinil poznámku:
Až na ty pravopisné chyby!

A teď, když už i mně vlasy šednou,
vzpomínám: jedna lomená jednou...
Náš učitel srdce velké a čisté
měl na pravém místě, to je jisté.
Můj pravopis nebyl za mák hezký,
a vida, je ze mne básník český.
Ale tohle to hlavní není.
On byl též moudrý a zkušený pán.
A tento příběh byl vypravován
pro toto...

mravné naučení:
Svět by byl, lidičky, překrásný, kdyby
z nás každý o bližním s panem
Štěpničkou
smýšlel: Jsi jednička lomená jedničkou...
až na ty pravopisné chyby! ...